

MUSEUM BOYMANS
ROTTERDAM
1935

VERZAMELING
F. KOENIGS
SCHILDERIJEN

COMMISSIE VAN TOEZICHT.

Burgemeester	Mr. P. DROOGLEEVER FORTUYN, <i>Voorzitter.</i>
Wethouder	Mr. A. DE JONG.
„	F. L. D. NIVARD.
Raadslid	J. VERHEUL Dzn., <i>Secretaris.</i>
„	J. H. VOET.
Uit de Burgerij:	C. W. F. P. Baron SWEERTS DE LANDAS WYBORGH, <i>Penningmeester.</i>
	D. G. VAN BEUNINGEN.
	A. J. M. GOUDRIAAN.

VOORWOORD.

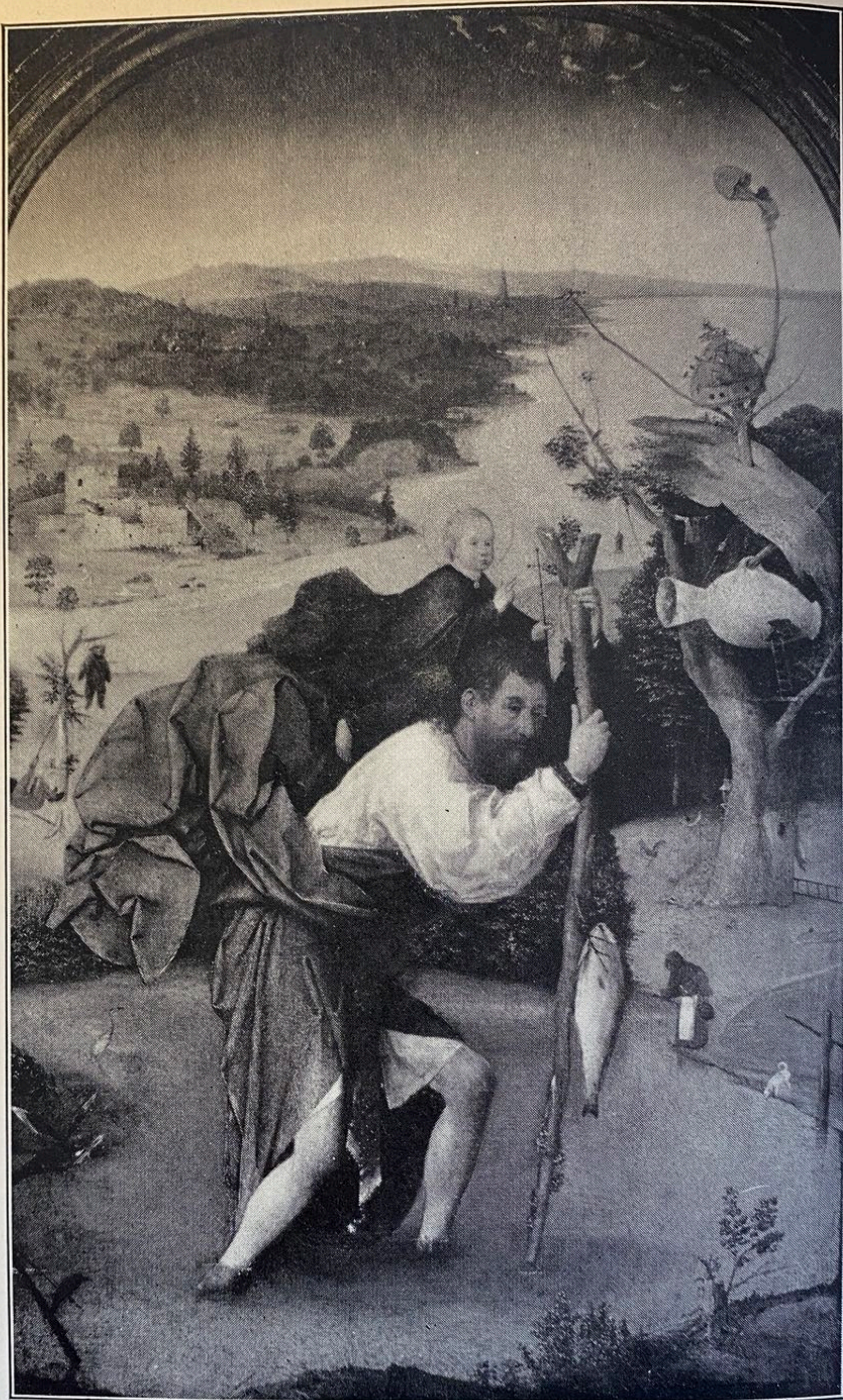
Voor vele jaren heeft het Museum Boymans de geheele verzameling schilderijen en teekeningen van den Heer en Mevrouw F. Koenigs in bruikleen ontvangen. Wat een dergelijke verrijking voor een Museum beteekent, kunnen slechts zij beoordeelen die deze wereld-vermaarde verzameling, die met een zeldzaam voorkomend begrip voor de aesthetische waarde in den loop der jaren bijeengebracht werd, door en door kennen.

Vier schilderijen van *Jeroen Bosch* en twintig van *Rubens* toonen in welke richting de liefde van den verzamelaar ging. Met wat Boymans van deze meesters bezit, overtreft thans het Rotterdamsche Museum alle Nederlandsche verzamelingen en kan het wedijveren met de grootste Europeesche collecties.

Reeds drie tentoonstellingen mocht het Museum uit het rijk bezit aan teekeningen inrichten, die iedere bezoeker zich nog dankbaar zal herinneren. Meerdere exposities wachten in de toekomst. De *Boeren-Bruegel*, *Rembrandt*, *Watteau*, *Rubens* en vele andere groote figuren in de Kunst, zijn schitterend vertegenwoordigd.

Onze stad zal het breede gebaar van den Heer en Mevrouw Koenigs op de juiste waarde schatten. Het aanzien van het Museum is aanmerkelijk verhoogd; voor landgenoot en vreemdeling zal Rotterdam een aantrekkingskracht te meer hebben. Voor de gegevens, welke in dezen catalogus verwerkt zijn, dank ik mede Dr. A. Luetjens te Amsterdam.

De Directeur van het Museum:
D. HANNEMA.

Afb. I

Jheronimus Bosch

Cat. 2

CATALOGUS

HENDRIK AVERCAMP.

Te Amsterdam in 1585 geboren, te Kampen in 1634 overleden. Schilder van landschappen, voornamelijk van ijsgezichten in verhalen trant opgevat, rijk aan détails, met geestige figuren gestoffeerd.

1. Wintertje.

Paneel 23 × 31. Geteekend links beneden met het monogram: HA. Gepubliceerd door A. J. Welcker cat. nr. S 22. Tontoongesteld: Kunstverein Duesseldorf Juni 1929 cat. nr. 2; J. Goudstikker, Amsterdam. Febr. 1932 cat. nr. 8 met afb.

JHERONIMUS BOSCH.

Omstreeks 1460 geboren, in Den Bosch in 1516 overleden. Groote figuur uit het overgangstijdperk van Gothiek naar Renaissance. In zijn ongeëvenaarde fantasieën, op religieuzen en moraliseerenden basis valt vaak een diepe menschelijkheid te bespeuren. In de vertolking van het landschap was hij baanbrekend.

2. De Heilige Christophorus.

Paneel 113 × 71.5 Geteekend links beneden: *Jheronimus Bosch*. Afkomstig uit Italiaansch bezit. Tontoongesteld: Zuerich, Kunsthaus Mei—Juli, 1934, cat. nr. 95 met afb. XXVI.

Zie afb. I.

3. De Bruiloft van Kana.

Paneel 93 × 72.

Afkomstig uit Engelsch bezit. Gepubliceerd: Jahrbuch fuer Kunstwissenschaft I 1923 blz. 311; Jahrbuch der Kunsthistorische Sammlungen in Wien. N.F. I 1926 blz. 105; Die Altniederlaendische Malerei, V, 1927 nr. 73 door M. J. Friedlaender. Tontoon-

gesteld: Haarlem 1926, Frans Hals Museum cat. nr. 1 met afb.; Londen, Exhibition of Dutch Art 1929 cat. nr. 19 met afb. nr. 3.

Zie afb. II.

4. De Zondvloed.

Op den achterkant twee medaillons met allegorisch-religieuze voorstellingen.

Paneel 69 × 36 (grisaille). Gepubliceerd: Alt Niederlaendische Malerei V 1927 nr. 64 door M. J. Friedlaender. Tentoongesteld: Amsterdam, Rijksmuseum 1929 cat. nr. 10. Verzameling Markies de Chiloedes, Madrid.

Zie afb. III en IV.

5. De Hel.

Op den achterkant twee medaillons met allegorisch-religieuze voorstellingen.

Paneel 69 × 36 (grisaille). Gepubliceerd: Alt Niederlaendische Malerei V 1927 nr. 64 door M. J. Friedlaender. Tentoongesteld: Amsterdam, Rijksmuseum 1929 cat. nr. 10.

Zie afb. V en VI.

BOURGONDISCHE MEESTER 15de EEUW.

6. Beeltenis van een jongen man.

Paneel 38 × 29. Op den achterkant een familiewapen. Omlijsting uit den tijd. Gepubliceerd: Kurzes Verzeichnis der im Staedelschen Kunstinstitut ausgestellten Sigmaringer Sammlungen, Frankfurt a/M., 1928 nr. 4.

Verzameling Weyer; Fürst von Hohenzollern-Sigmaringen.

Zie afb. VII.

PIETER BRUEGEL DE OUDE (Boerenbruegel).

Te Bruegel bij Breda ± 1525 geboren, te Brussel in 1569 overleden. Leerling van zijn lateren schoonvader Pieter Coeck van Aelst te Antwerpen. Reisde door Frankrijk en Italië, waar hij in 1553 te Rome vertoefde. Vanaf 1563 voorgoed te Brussel. Bruegel stond onder den invloed van Jeroen Bosch, wiens werk hij heeft voortgezet. Groote menschelijkheid is hem eigen.

7. Stilleven.

Paneel 37 × 48. Uit Fransch bezit. Toeschrijving van M. J. Friedlaender. Gepubliceerd: G. Glueck, Bruegels Gemaelde 1932, cat. 80, pag. 102. Tent. Amsterdam, 1933, Stilleventent. in den kunsthandel J. Goudstikker cat. nr. 43 met afb. 4: Rotterdam, Museum Boymans 1933, tent. van 115 stillevens, cat. nr. 13.

NOORD-DUITSCHMEESTER ± 1490.

8. Beeltenis van een jongen man met anjer.

Paneel 32.5 × 21.5. Links boven het monogram: *H.H.*

Gepubliceerd: Kurzes Verzeichnis der im Staedelsches Kunstinstitut ausgestellten Sigmaringer Sammlungen, Frankfurt a/M. 1928, nr. 65. Tontoongesteld: Zuerich, Kunsthaus Mei—Juli, 1934, cat. nr. 85, met ab. XXXIV.

Collectie: Fuerst von Hohenzollern-Sigmaringen. Volgens M. J. Friedlaender waarschijnlijk door een Luebeckschen meester geschilderd.

Zie afb. VIII.

ZUID-DUITSCHMEESTER VAN 1522.

9. Mansportret met bontmuts.

Papier op paneel 37.5 × 28.5. Links gemerkt: 1522. *H. B.*

Gepubliceerd: Kurzes Verzeichnis der im Staedelsches Kunstinstitut ausgestellten Sigmaringer Sammlungen, Frankfort a/M. 1928, nr. 23. Tontoongesteld: Zuerich, Kunsthaus, cat. nr. 59, afb. XXVI. Collectie: Van Mayerfisch, Sigmaringen 1866; Fuerst von Hohenzollern-Sigmaringen.

Zie afb. IX.

ANTHONIE VAN DIJCK.

Te Antwerpen in 1599 geboren, te Londen in 1641 overleden. Leerling van zijn moeder Maria Cuypers en tot ± 1614 van Hendrik van Balen. Omstreeks 1616 bij Rubens op het atelier. Van 1621—1627 in Italië, waar de Venetiaansche meesters invloed op hem uitoefenden. Werkzaam te Genua. In 1631 in Holland. Hof schilder van Karel I.

10. **Nymphen op de hertenjacht.**

Paneel 26.5 × 40.5. Tontoongesteld: Londen Royal Academy Winter exhibition 1900, als van Dyck; Amsterdam, 1933 als Rubens, cat. nr. 36 met afb. Verzameling: J. P. Heseltine als van Dyck, veiling coll. H. Luzern, 1931 cat. nr. 11 als Rubens.

JAN JOSEPHSZ. VAN GOYEN.

Te Leiden in 1596 geboren, in Den Haag in 1656 overleden. Leerling o.m. van Esaias van de Velde. Jan Steen was zijn leerling. Een van de begaafdste Hollandsche landschapschilders, wiens werk een fijne, levendige geest ademt.

11. **Riviergezicht.**

Paneel 33 × 44.5.

HERRI MET DE BLES.

Omstreeks 1550 in de omstreken van Dinant werkzaam.

12. **Landschap met brandende stad.**

Paneel 12.5 × 25.5. Tontoongesteld: Haarlem 1926, Frans Hals Museum cat. nr. 7; Duesseldorf, 1929, Kunstverein cat. nr. 5.

JACOB JORDAENS.

Te Antwerpen in 1593 geboren en daar in 1678 overleden. Leerling van Adam van Noort, onderging den invloed van Rubens. Schilder van het Vlaamsche volksleven, voornamelijk in bijbelsche en mythologische tafereelen uitgebeeld.

13. **De Heilige Ivo.**

Paneel 27 × 21.5.

AERT VAN DER NEER.

Te Amsterdam (?) in 1603 geboren en daar in 1677 overleden. Misschien leerling van de gebroeders Camphuysen; werd beïnvloed door Esaias van de Velde. Schilder van landschappen, bij voorkeur van maannachten en wintertjes, dichterlijk van stemming.

14. Molens in den avond.

Paneel 24.5 × 34. Geteekend links beneden met het monogram:
A. v. d. N.

Gepubliceerd: Dr. C. Hofstede de Groot. *Beschr. u. Krit. Verzeichnis*, VII, 1918, nr. 24. Tontoongesteld: Duesseldorf 1929, Kunstverein, cat. nr. 46; Berlijn, 1914, Preuss. Academie, cat. nr. 109. Verzameling: Sir W. G. Farrer, Londen, 16-3-1907; O. Huldshinsky, Berlijn, veiling P. Cassirer 10 Febr. 1928 cat. nr. 21.

16-3-1907; O. Huldshinsky, Berlijn, veiling P. Cassirer 10 Febr. 1928 cat. nr. 21.

Zie afb. XI.

15. Wintertje met schaatsenrijders.

Paneel 21.5 × 36. Tontoongesteld: Duesseldorf, 1929, Kunstverein, cat. nr. 45.

JOACHIM PATINIR.

Te Dinant in 1485 geboren, te Antwerpen in 1524 overleden. Met Jeroen Bosch een der eerste landschapschilders. Zijn landschappen zijn in vogelvlucht gezien en werden soms door Quinten Massys van figuren voorzien.

16. Het brandende Sodom.

Paneel 23 × 29.5. Gepubliceerd: M. J. Friedlaender, *Altniederlaendische Malerei*, IX, 1931, nr. 219.

Zie afb. X.

JOERG RATGEB.

Geboren waarschijnlijk te Herrenberg vóór 1480, overleden te Pforzheim in 1526. Woonde achtereenvolgens te Stuttgart (1508), Hirschhorn, Frankfort a/d. Main, Herrenberg en Stuttgart. Vertoefde omstreeks 1500 in Italië, waar hij den invloed onderging van Bellini, Mantegna en Carpaccio. Vervaardigde fresco's.

17. Het Heilige avondmaal.

Paneel 98.5 × 91.5. Volgens B. Kurth een jeugdwerk van Ratgeb, ± 1510 geschilderd. Gepubliceerd: A. G. Meyer, *Tafeln zur Geschichte der Moebelformen*, Leipzig, 1904 II, blz. 62, afb.

6; Frimmel, Gemaeldekunde II, 9 blz. 179—180; H. Stegemann, Kunst und Kunsthandwerk, X, 1907, 15, blz. 565, afb. 55; B. Kurth, Beitrage zur Oberdeutschen Kunst der Spaetgothik und Reformationszeit, I. 1924, blz. 197, afb. 118; A. Stange, Festschrift fuer Heinrich Woelfflin, Munchen, 1924, blz. 195. Tontoongesteld: Zuerich, Kunsthaus, cat. nr. 71, afb. XXVIII. Verzameling Widmann-Linz, Linden; Dr. A. Figdor, Weenen, veiling P. Cassirer, Berlijn, 29-9-1930 nr. 92.

PETRUS PAULUS RUBENS.

Te Siegen in 1577 uit Antwerpsche ouders geboren, in 1640 te Antwerpen overleden. Leerling aldaar van Tobias Verhaecht, Adam van Noort en Otto Vaenius. Vertoefde van 1600—1608 in Italië, alwaar hij hofschilder werd van den Hertog van Mantua. Bestudeerde de antiëken. Daarna hofschilder van den Aartshertog Albert, werd in 1622 door Maria de Medicis naar Parijs ontboden om in het Luxembourg Paleis een galerij te decoreeren met tafereelen uit haar leven. In 1630 verhief Karel I van Engeland hem in den ridderstand. Was gehuwd met Isabella Brant en later met de jeugdige Hélène Fourment. Hoofdfiguur van den Barokstijl die in zijn grootscheepsche composities triomfen vierde. In zijn kleinere werken en in zijn schetsen kan men zijn genie op volle waarde schatten.

18. Christus aan het kruis tusschen Maria en Johannes; Magdalena gekniëld aan den voet.

Paneel 138 × 102. Rubens-tentoonstelling, Amsterdam 1933 cat. nr. 8 met afb. Verzameling Keizerin Eugenie van Frankrijk, veiling Christie's, Londen 1927.

19. De drie kruisen.

Paneel 96 × 60.5. Gegraveerd door Schelte a Bolswert (Voorhelm Schneevogt, blz. 48, nr. 328) en andere graveurs (op. cat. nrs. 329—332).

Gepubliceerd: Max Rooses „l'Oeuvre de Rubens" II, 1888, blz. 103, nr. 303 met afb. 107; Algernon Graves „Art sales" III, 1921,

blz. 112. Tontoongesteld: Amsterdam, Rijksmuseum, 1929 cat. nr. 119; Amsterdam Rubenstentoonstelling 1933 cat. nr. 7 met afb. Verzameling Kuyp, Antwerpen; Rich. Cosway, Londen, veiling 1791 nr. 97.

Zie afb. XII.

20. **De bekeering van Paulus.**

Paneel 56 × 79. Volgens E. Burchhard eerste schetsmatig ontwerp voor het schilderij van omstreeks 1615 in de Alte Pinacothek te Muenchen. Een geteekende voorstudie werd 21-11, 1929 bij Fred. Muller te Amsterdam geveild, cat. nr. 32 en tentoongesteld op de Rubens-tentoonstelling te Amsterdam, 1933, cat. nr. 82 met afb. Gepubliceerd: E. Burchhard, Kunstgesch. Gesellschaft Berlijn 8-10, 1926, blz. 3, nr. 18. Tontoongesteld: Amsterdam Rubenstentoonstelling 1933, cat. nr. 9 met afb. Verzameling Manteau, Brussel, 1925.

Zie afb. XIII.

21. **De Heiligen Gregorius en Domitilla.**

Paneel 62 × 46. Studie voor het schilderij van omstreeks 1607 in het Museum te Grenoble. Twee geteekende voorstudies voor beide Heiligen waren in 1933 op de Rubenstentoonstelling te Amsterdam te zien, cat. nr. 84 en 87 met afb.

Gepubliceerd: E. Burchard, Kunstgesch. Gesellschaft, Berlijn, 8-10-1926, blz. 2, nr. 1. Tontoongesteld op de Rubenstent., Amsterdam 1933, cat. nr. 14 met afb.

22. **Het bad van Diana.**

Doek 150 × 118. Gepubliceerd: Roger de Piles, Dissertations sur les ouvrages des plus fameux peintres, Parijs 1681; J. E. Michel, Histoire de la vie de Rubens, Brussel 1771; M. Rooses, L'Oeuvre de Rubens III, 1890, blz. 83, nr. 601; V, blz. 336; Dr. C. Hofstede de Groot, Katalog der Sammlung Schubart, blz. 7; W. Bode, Berl. Kunstgesch. Gesellschaft, 3-1-1890; Schlie, Repertorium fuer Kunstwissenschaft, XIII, 1890 blz. 159; Dr. A. Bredius, Zeitgen. bildende Kunst, 1894, blz. 191; Frimmel, Zeitschrift, 1894, nr. 870; M. J. Friedlaender, Repertorium fuer Kunstwissenschaft, XXXIII, 1910, blz. 381; Hymans, Gazette des Beaux Arts, 1910,

blz. 326; R. Oldenburg, P. P. Rubens, *Klassiker der Kunst*, V, 1921, blz. 350, *Maandblad voor Beeld. Kunsten*, Febr. 1927, blz. 46. Tentoongesteld: Amsterdam 1933, Rubenstent., cat. nr. 32 met afb. Verzameling: Kardinaal de Richelieu, die het schilderij, oorspronkelijk groter, uit Rubens' nalatenschap kocht; Dr. Martin Schubart-Czermak te Muenchen.

Zie afb. XIV.

23. **Hercules steunend op zijn knots.**

Paneel 64.5 × 46.5. Gepubliceerd: R. Oldenburg, *Jahrbuch der Preuss. Kunstsammlungen*, 1916, blz. 278, Anm. 1; A. L. Mayer, *Cicerone*, Jan. 1922; G. Glueck, *Die graphischen Kuenste*, Weenen, 1927. Tentoongesteld: Amsterdam 1933 Rubenstent., cat. nr. 33 met afb.

24. **Ariadne met Bacchus op het strand der zee.**

Paneel 27 × 16. Studie voor een der schilderijen in de „Torre della Parada”. Het groote doek, thans in het Prado te Madrid, werd door Erasmus Quellinus uitgevoerd. Tentoongesteld: Amsterdam 1933 Rubenstent., cat. nr. 25 met afb.

Uit een kasteel in Zuid-Frankrijk afkomstig, gelijk de vier volgende nummers.

Zie afb. XV.

25. **Triomftocht van Bacchus.**

Paneel 26 × 41. Studie voor een der schilderijen in de „Torre della Parada”. Het groote doek, thans in het Prado te Madrid, werd door Cornelis de Vos vervaardigd. Tentoongesteld: Amsterdam 1933, Rubenstent., cat. nr. 26 met afb.

Zie afb. XVI.

26. **De dood van Eurydice.**

Paneel 26 × 15.5. Studie voor een der schilderijen in de „Torre della Parada”. Het groote doek, thans in het Prado te Madrid, werd door Erasmus Quellinus vervaardigd. Tentoongesteld: Amsterdam 1933, Rubenstent., cat. nr. 27 met afb.

Zie afb. XVII.

27. Narcissus.

Paneel 14.5 × 14. Studie voor een der schilderijen in de „Torre della Parada". Het groote doek, thans in het Prado te Madrid, werd door Jan Cossiers vervaardigd. Tontoongesteld: Amsterdam 1933, Rubenstent., cat. nr. 28 met afb.

Zie afb. XVIII.

28. Nereïde op een Triton rijdend.

Paneel 14.5 × 14. Studie voor een der schilderijen in de „Torre della Parada". Tontoongesteld: Amsterdam 1933, Rubenst., cat. nr. 29 met afb.

Zie afb. XIX.

29. Het zaad van Cadmus.

Papier op paneel 27 × 42. Studie voor een der schilderijen in de „Torre della Parada". Het groote doek, thans in het Prado te Madrid, werd door een leerling vervaardigd. Tontoongesteld: Amsterdam 1933, Rubenstent., cat. nr. 30 met afb.

30. De misstap van Callisto.

Paneel 23.5 × 34. Studie voor een schilderij in het Prado te Madrid. Tontoongesteld: Frans Hals Museum, Haarlem, Dec. 1926, cat. nr. 10; Amsterdam 1933 Rubenstent., cat. nr. 31 met afb.

31. Achilles bij de dochters van Lycomedes.

Paneel 46 × 61. Tontoongesteld: Amsterdam 1933, Rubenstent., cat. nr. 24, met afb. Veiling Mayo, Londen (Sotheby) 14 Juni 1922, nr. 62.

32. Vrouwenroof (fragment).

Paneel 40.5 × 27.5. In grisaille uitgevoerd.

33. Twee Romeinsche veldheeren.

Paneel 40 × 32. Verzameling: Knight, veiling Frank and Ruthley, Londen, 27-5-1917, cat. nr. 11; J. Goudstikker, cat. XXXIII, nr. 110. Een schets van hetzelfde gegeven is afgebeeld in de Burlington Magazine van Mei.

34. De vereeniging van Engeland en Schotland.

De Prins van Wales — de latere Koning Karel I — wordt tot Koning van Schotland uitgeroepen.

Paneel 63.5 × 46. Schets uit ± 1635 voor een plafondschildering in Banketing House (White hall).

Een andere schets voor het zelfde doel bevindt zich in de Ermitage te Leningrad. Gepubliceerd: M. Rooses, *L'oeuvre de Rubens*, III, 1890, blz. 286, no. 769—4; L. Burchhard in W. R. Valentiner, *Das Unbekannte Meisterwerk*, 1930, nr. 43. Tontoongesteld: Amsterdam 1933 Rubenstent. cat. 41 met afb. Verzameling: Van der Hecke, Gent (gegraveerd door P. Spruyt); James Tulloch, Londen (Waagen, *Treasures of Art in great Britain*, IV, 1857 blz. 200); Tulloch, Shanbolard Castle, Moyard in Ierland.

Zie afb. XX.

35. De vrijgevigheid overwint de gierigheid.

Paneel 54 × 31. Schets uit ± 1635 voor een plafondschildering in Banketing House (Whitehall). Tontoongesteld in Amsterdam 1933 Rubenstent., cat. nr. 42 met afb.

Zie afb. XXI.

36. Hélène Fourment.

Paneel 52 × 40. Voorstudie voor een portretgroep bij Edouard, Baron de Rotschild te Parijs. Een herhaling bij H. Makart, Weenen, afgeb. in „Zeitschrift fuer bildende Kunst“ Jan. 1921, blz. 18. Een oude copie in de collectie Czernin te Weenen. Tontoongesteld: Amsterdam 1933, Rubenstent., cat. nr. 53 met afb. Verzameling Mevr. Hémé, Brussel.

37. Michiel Ophophius (1571—1637).

Paneel 39 × 26. Dezelfde persoon is door Rubens geschilderd in grooter formaat, thans in het Mauritshuis te 's-Gravenhage.

Tontoongesteld: Amsterdam 1933, Rubenstent. cat. nr. 46, met afb. Verzameling: Hertogin van Bogiano; E. Warneck, Parijs, veiling Mei 1926 nr. 72 (aan beide kanten vergroot tot 46 × 38).

Zie afb. XXII.

38. Vrouweportret, naar omlaag ziende.

Paneel 48 × 35. Tontoongesteld: Amsterdam 1933, Rubenstent. cat. nr. 56 met afb. Uit Beiersch part. bezit.

Zie afb. XXIII.

39. Kop van een jong meisje, naar rechts gewend.

Paneel 38.5 × 29.5. V.g.l. twee teekeningen, in de National Gallery te Londen en by Edmond de Rothschild te Parijs (Glueck-Haberditzl, „Handzeichnungen von Rubens“, 1928 nrs. 230 en 231).

Tontoongesteld: Amsterdam 1933 Rubenstent. cat. nr. 55 met afb. Verzameling: J. Goudstikker, Amsterdam, cat. XII nr. 63.

Zie afb. XXIV.

40. Landschap; in de verte de stad Brussel.

Paneel 49 × 78. Rechts onder het monogram: *P. P. R.* Vroeg werk.

Gepubliceerd: W. Bode, American Art News, 1927, met afb. Tontoongesteld: Das Flaemische Landschaftsbild, Berlin 1927 cat. nr. 83; Amsterdam 1933 Rubenstent. cat. nr. 62 met afb. Verzameling: Vorst Lichnowsky, Kuchelno.

41. Landschap, gen. „The Waggon“.

Paneel 50 × 55, uit ± 1635. Gepubliceerd: J. Smith, Catalogue Raisonné, IX (suppl.) 1842, blz. 331, nr. 322; Waagen, 1857 blz. 98; Max Rooses, L'oeuvre de Rubens IV, 1890, nr. 1205; R. Oldenbourg, Klassiker der Kunst blz. 271. Tontoongesteld: Londen, British Institution, 1850, nr. 28; Londen, Burlington House, 1872, nr. 51; Londen, New Gallery 1899, nr. 132; Londen, New Galleries Winter-Exhibition, 1899-1900, nr. 121-16; Rubens Exhibition, Dowdeswell Gallerij, 1912 nr. 12; Londen, Flemish Art Exhibition, Burlington House, 1927, nr. 267; Duesseldorf, Kunstverein. 1929, nr. 55; Amsterdam 1933, Rubenstent. cat. nr. 60 met afb. Verzameling Reinagle (29 Mei 1824, nr. 16); Mulgrave (12 Mei 1832, nr. 18); Marquis of Cambden (1841); Samuel Rogers, (Veil. Londen, Mei 1835, nr. 71; Earl of Northbrook).

Zie afb. XXV.

42. Landschap bij onweer.

Paneel 30.5 × 42. Gegraveerd door S. A. Bolswert. Gepubliceerd: M. Rooses, L'oeuvre de Rubens IV, 1890, blz. 371, nr. 1181. Tentoongesteld: Frans Hals Museum, Haarlem, Dec. 926, cat. nr. 11 met afb.; Amsterdam 1933 Rubenstent. cat. nr. 61 met afb. Uit een verzameling in Finland.

Zie afb. XXVI.

43. Nachtelijke brand.

Paneel 36 × 46. Hetzelfde onderwerp in groot formaat, gesig-neerd Daniël van Heil, werd te Antwerpen tentoongesteld (Oud-Vlaamsche Kunst, 1930, nr. 159.)

ROELANT SAVERIJ.

Te Kortrijk in 1576 geboren, te Utrecht in 1639 krankzinnig gestorven. Te Amsterdam leerling van zijn broeder Jacob Saverij de Oude. Reisde omstreeks 1610 door Oostenrijk en Tirol in dienst van Keizer Rudolf II. Schilder van romantische berglandschappen en van enkele bloemstilleven.

44. Berglandschap.

Paneel 24.5 × 35.

HERCULES SEGHERS.

Te Haarlem omstreeks 1590 geboren, te Amsterdam in 1640 overleden. In 1607 leerling van Gillis van Coninxloo in Amsterdam. Landschapschilder, die de motieven vond op reizen langs den Rijn, door Zwitserland en Tirol.

45. Berglandschap.

Paneel 21 × 29.5.

TIZIANO VECELLIO.

Te Pieve in Cadore omstreeks 1489 geboren, te Venetië in 1576 overleden. In Venetië leerling van Gentile en Giovanni Bellini en omstreeks 1505 van Giorgione. Werkte hoofdzakelijk te Venetië,

waar hij de leider werd van een geheel schildersgeslacht. Zijn invloed ook buiten Italië, tot in de Nederlanden, was groot. Voornamelijk colorist.

46. Het bad van Diana.

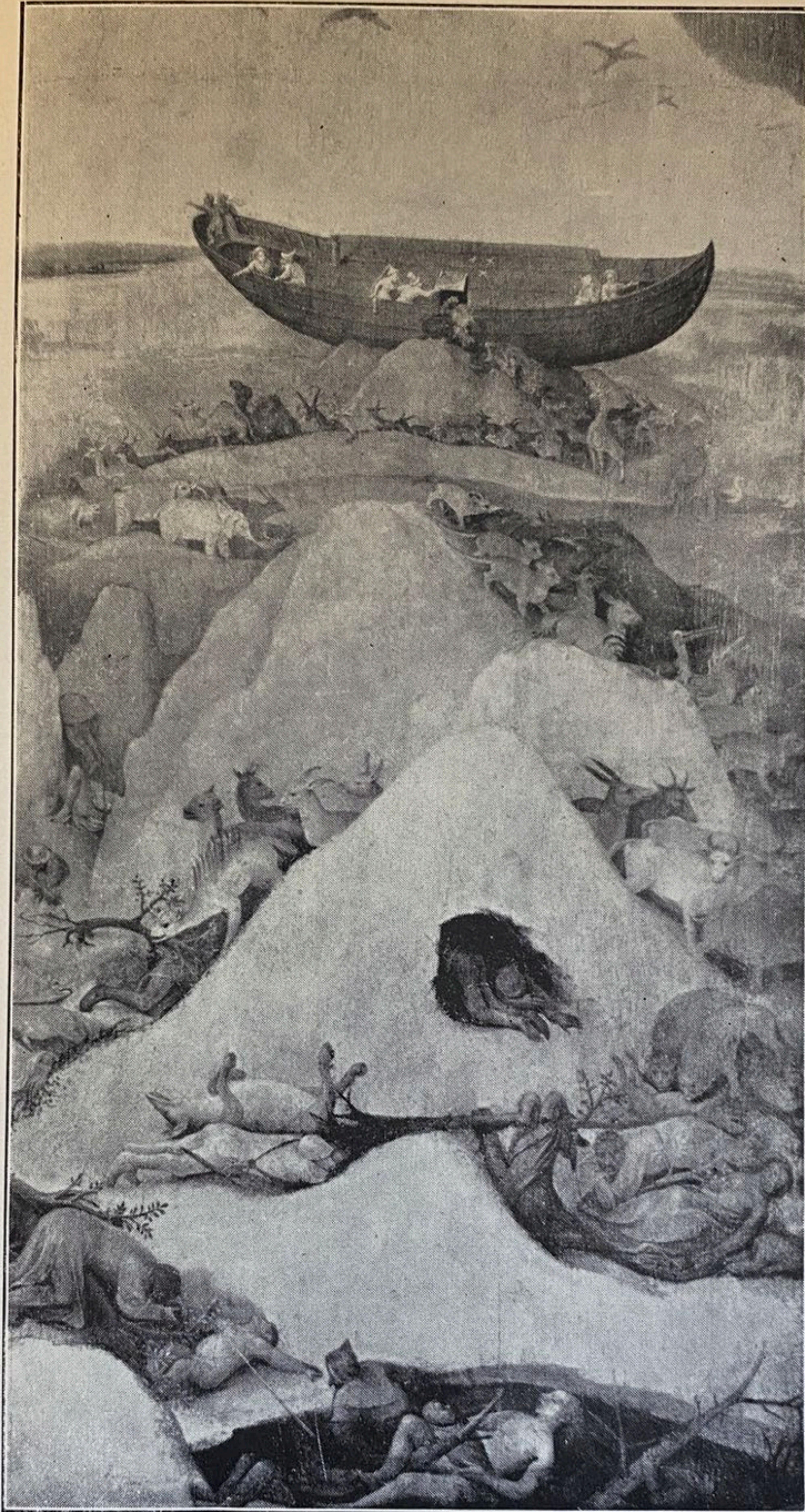
Doek 54 × 67. De compositie is dezelfde als het groote schilderij uit de collectie van Lord Ellesmere in Bridgewater House. Gepubliceerd: Waagen, *Art Treasures in Great Britain*, II, 87, suppl. bl. 66. Tontoongesteld: Londen, 1849, British Institution; Londen, Burlington House, 1875, cat. nr. 117; Londen, New Gallery, 1894, cat. nr. 192. Verzameling: Warsley; Earl of Jarborough, veiling Christie Londen, 12-7-1929, nr. 104.

Afb II

Jheronimus Bosch

Cat. 3

Afb. III

Jheronimus Bosch

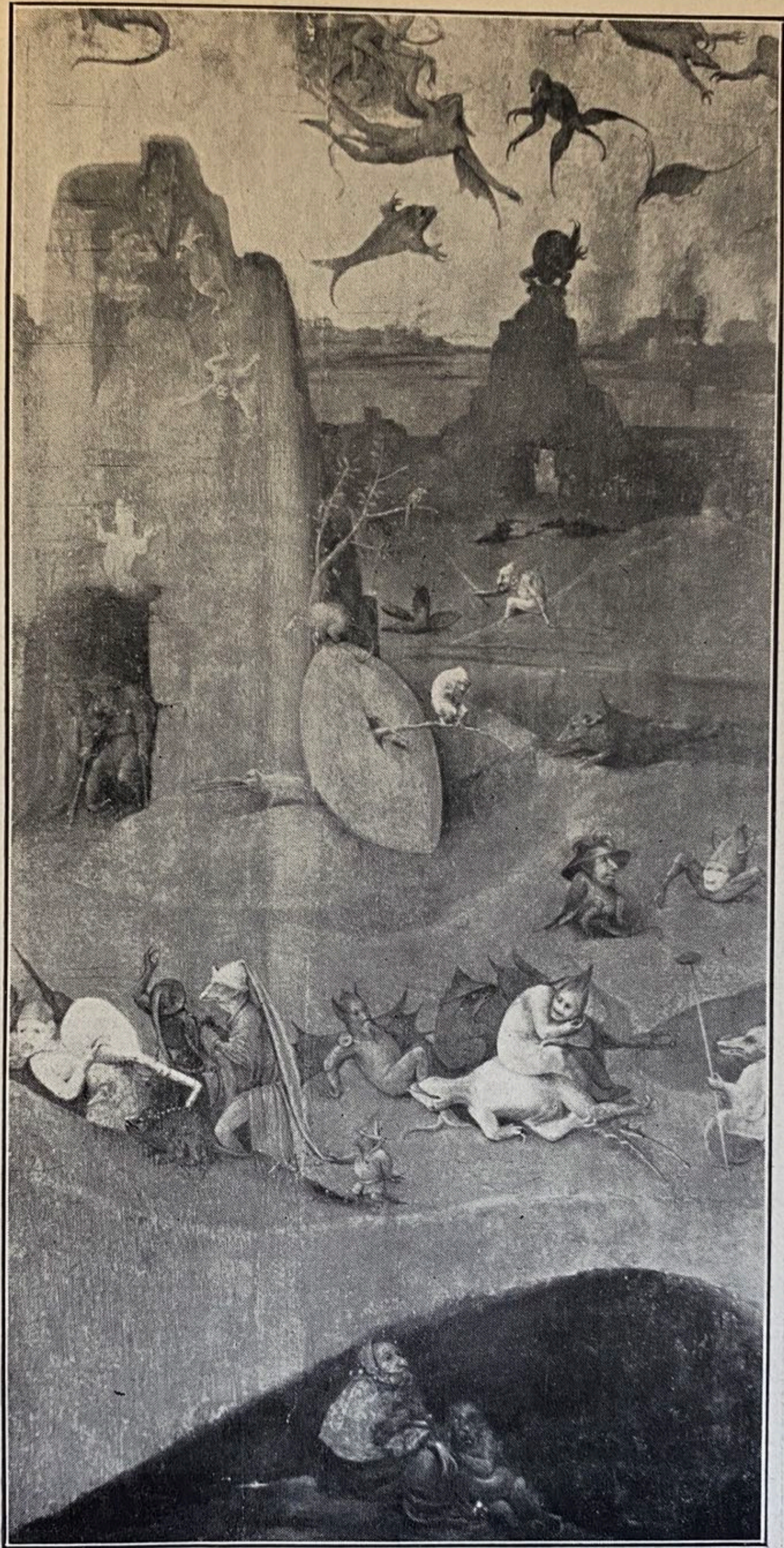
Cat. 4

Afb. IV

Jheronimus Bosch

Cat. 4

Afb. V

Jheronimus Bosch

Cat. 5

Afb. VI

Jheronimus Bosch

Cat. 5

Afb. VII

Bourgondische Meester ± 1480

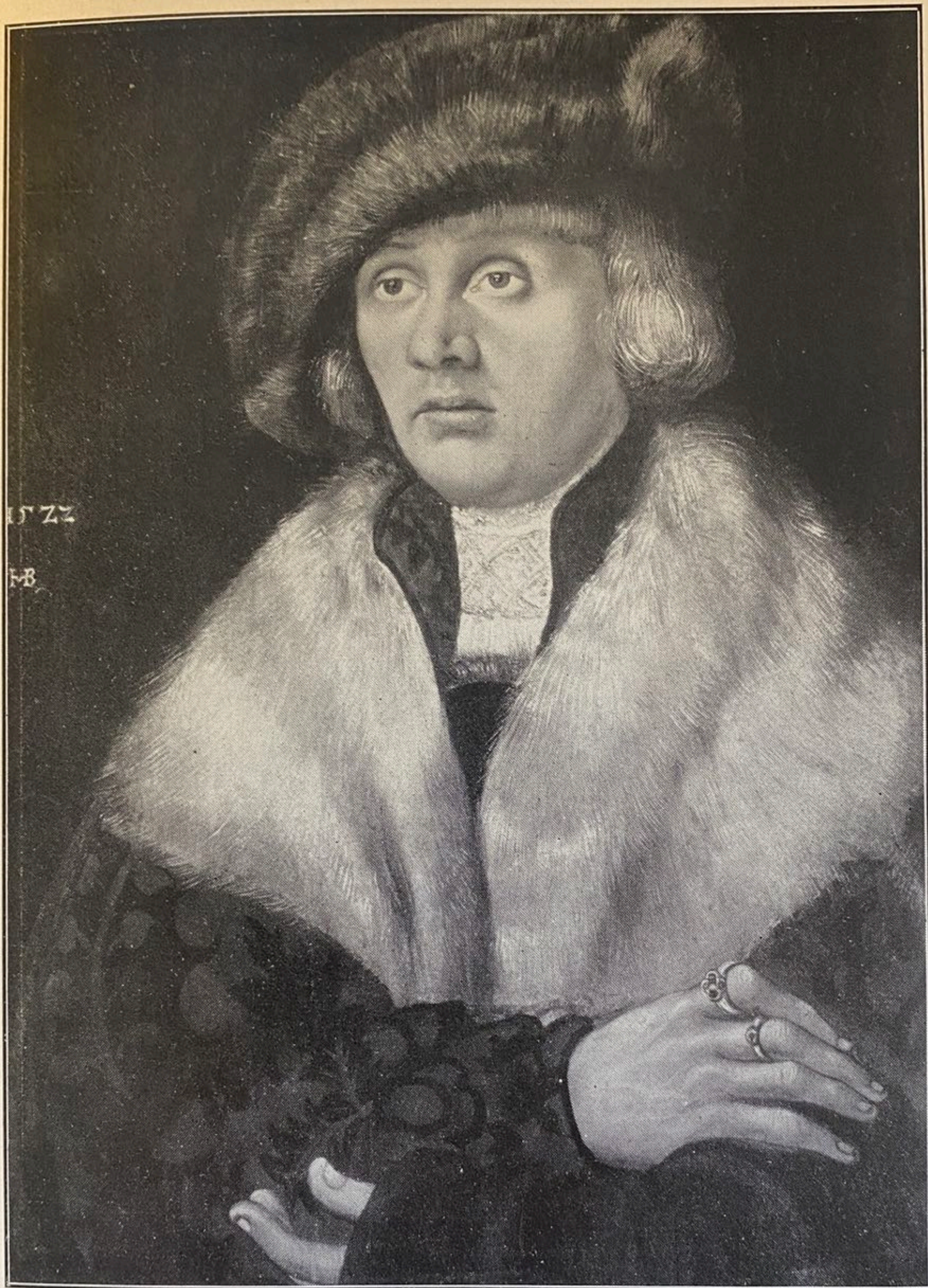
Cat. 6

Afb. VIII

Noord-Duitsche School ± 1490

Cat. 8

Afb. IX

Zuid-Duitsche school, 1522

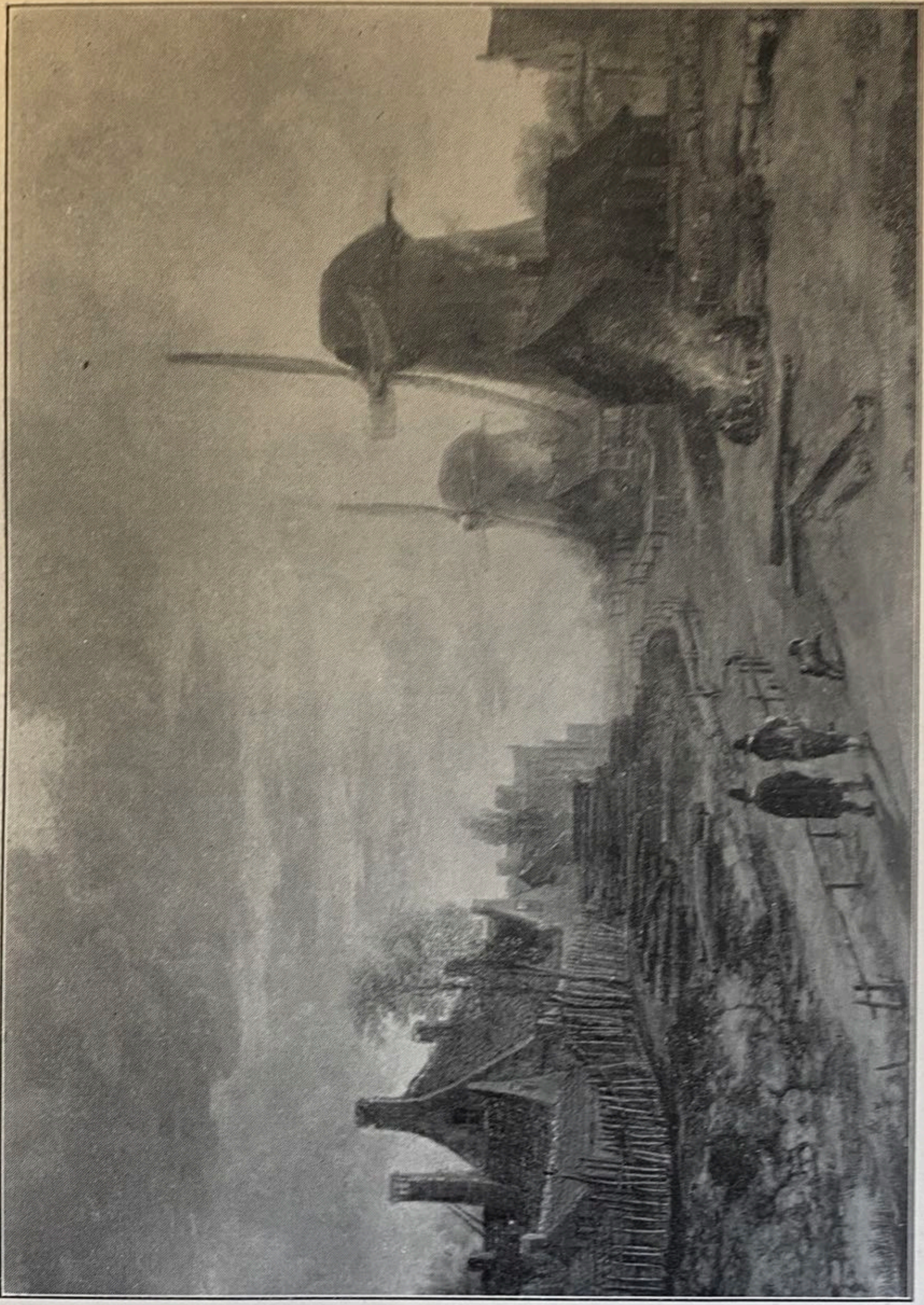
Cat. 9

Abb. X

Joachim Patinir

Cat. 16

Atb. XI

Aert van der Neer

Afb. XII

P. P. Rubens

Cat. 19

Afb. XIII

P. P. Rubens

Cat. 20

Afb. XIV

P. P. Rubens

Cat. 22

Afb. XV

P. P. Rubens

Cat. 24

Aib. XVI

P. P. Rubens

Afb. XVII

P. P. Rubens

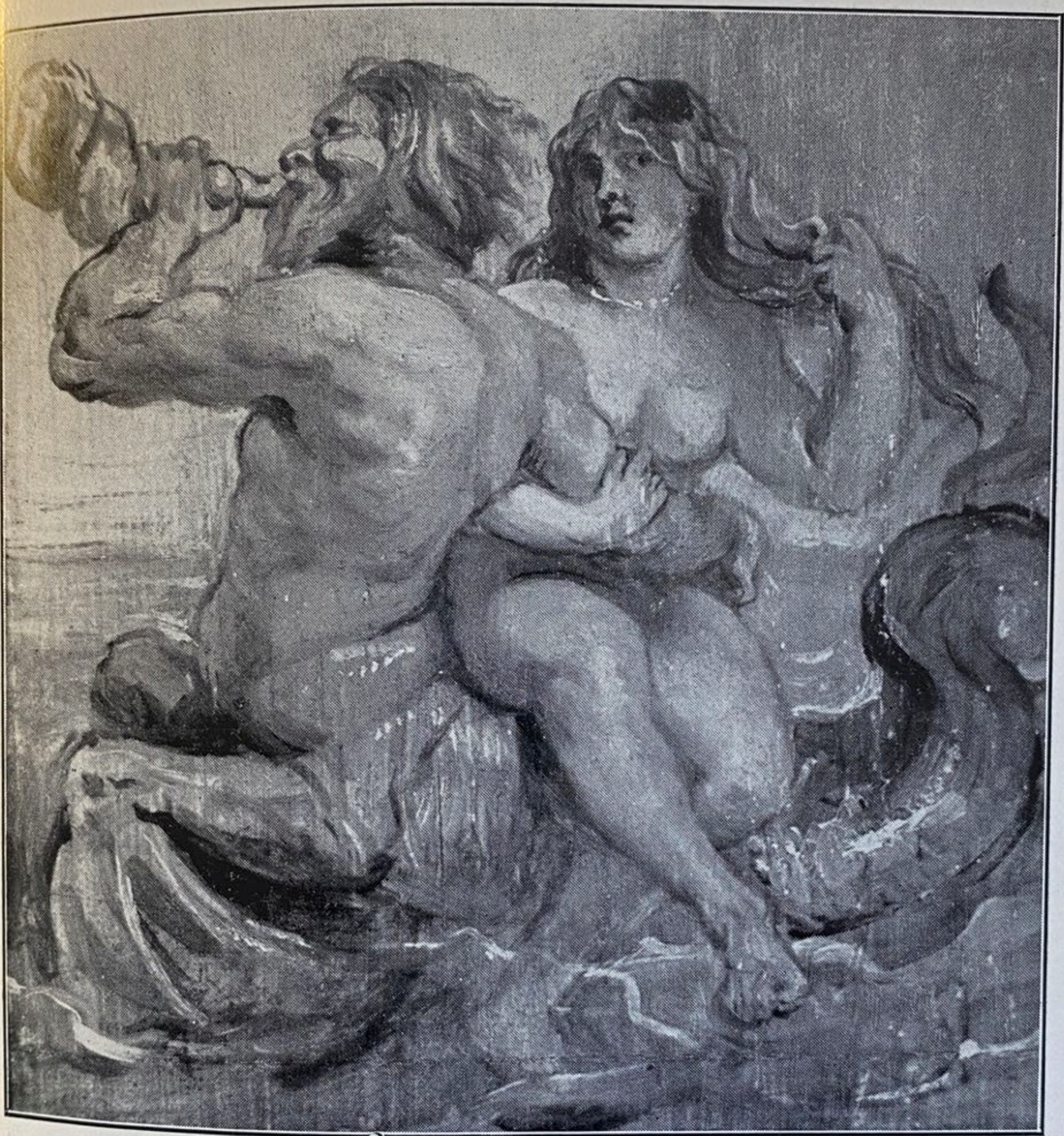
Cat. 26

Afb. XVIII

P. P. Rubens

Cat. 27

Afb. XIX

P. P. Rubens

Cat. 28

Afb. XX

P. P. Rubens

Cat. 34

A